

μάτων. Μετά τινος στιγμῆς ἡ πύλη ἠνοίχθη καὶ ὁ Ἀλέξανδρος εἰσῆλθε. Παρατηρήσας μετὰ προσοχῆς τὸν γραμματέα, ἐπλησίωσε τὴν Φραγκίσκαν ἐκφράζων πρὸς αὐτὴν τὴν ἀπορίαν του, τοῦ ὅτι δὲν τὴν εἶρε μόνον.

« Ὁ κύριος οὗτος » ἀπεκρίθη ἡ Φραγκίσκα, « εἰσῆλθεν ἐνταῦθα ὡς γραμματεὺς τοῦ ἡγεμόνος, καὶ με ἀπεύθυνεν ἐρωτήσεις τινὰς περὶ τινος φίλου, ὅστις με ἐπεσκέφθη χθὲς τὸ ἑσπέραις. »

« Τῶνόντι ! » εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, « καὶ ὁ κύριος περιμένει ἴσως νὰ δεχθῇ τὰς ἀποκρίσεις σου ! »

« Ναὶ περιμένει τὸν ἡγεμόνα νὰ ἔλθῃ. Πρὸς αὐτὸν μόνον θέλω ἀποκριθῇ. »

Μόλις εἶπε ταῦτα, καὶ ποδοβολητὸς ἵππων πλησιαζόντων ἰκοῦσθῃσαν. Ἡ πύλη ἠνοίχθη αὖθις, καὶ ὁ ἡγεμὼν εἰσῆλθε, παρακολουθούμενος ὑπὸ στρατιωτῶν.

« Ἀλέξανδρε Βρουσσιάνη, » εἶπεν ὁ ἡγεμὼν, « εἰσαι αἰχμαλώτος μου » στρατιῶται συλλάβετέ τον.

Ἡ διαταγὴ ἐξετελέσθη παρευθὺς. Ὁ ληστὴς ὢν ἄοπλος παρεδόθη εἰς τὰς χεῖρας τῶν στρατιωτῶν ἀνευ τῆς ἐλαχίστης ἀντιστάσεως.

Ἡ Φραγκίσκα ἠρωτήθη ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος ἂν ἐγνώριζε τὸν Ἀλέξανδρον. Ἐκ δὲ τῶν ἀποκρίσεών της ἐξήχθη ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ὑπῆρξε φίλος αὐτῆς καὶ τοῦ συζύγου της, ὅτι ἐχρημάτισεν ἐρκαστῆς αὐτῆς, φονεὺς τοῦ συζύγου της καὶ κατακρατητῆς τοῦ υἱοῦ της. Τὸ τελευταῖον τοῦτο περιστατικὸν ἐμποδίζε τὴν μητέρα ταύτην νὰ παραδώσῃ τὸν ληστὴν εἰς τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης. Μέρους τοῦ παρόντος στρατιωτικοῦ τάγματος ἐστάλη τότε πρὸς καταδίωξιν τῶν λοιπῶν εἰς τὰ ὄρη ληστῶν. Οἱ στρατιῶται ἐπανῆλθον φέροντες πολλοὺς αἰχμαλώτους, καὶ τὸν υἱὸν τῆς Φραγκίσκας Παῦλον, ὅστις, πρὸς μεγίστην χαρὰν αὐτοῦ καὶ τῆς μητρὸς του ἀπεδόθη εἰς αὐτὴν μετὰ τὴν σύλληψιν τοῦ ἀρχιληστοῦ.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὁ Ἀλέξανδρος δικασθεὶς ἐκηρύχθη ἐνοχος, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐφονεύθη δημοσίως ἐν μέσῳ τῶν ἐπευφημιῶν ἀπειραριθμίων χωρικῶν.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ, ὑπὸ Χ. Α. Π.)

ΓΕΩΡΓΙΑ.

— 0 —

Ὅσοι πρὸ εἰκοσιδύο ἐτῶν διέμενον ἐν Ναυπλίᾳ, ἦσαν πλάτεια καὶ ποδὴρη ὡς τὰ τῶν Ἀτιανῶν, αἱ καθέδραι τότε τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὅσοι ἐπεσκέφθησαν ἐμβάδες μακροῦρρυγχοι, καὶ ὁ πῖλος, μόλις ἐραπτόμενος τῆς κορυφῆς, εἶχε σχῆμα φύλλου συκῆς. Φέροντες καθ' ἐκάστην πρωτὴν καὶ καθ' ἐκάστην δεῖλιν φυλλάδια ὑπὸ μάλλης, εἰσέρχοντο εἰς τὸ ἀλληλο-

Τάφος τοῦ Νῶε.

διδασκαλικὸν σχολεῖον τὸ παρὰ τὴν μακαρίτιδα πλά-
τανον, ὑπὸ τοὺς κλώνας τῆς ὁποίας ἐνισχύθη ἡ δο-
ξάσασα τὸν Ὑψηλάντην ἐκστρατεία τῶν Μύλων,
διὰ νὰ διδάχῃσι τὸ ἀλφάβητον καὶ τὰς συλλαβὰς
τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Οἱ δύο ἐκεῖνοι νέοι, γεννηθέντες ἐν πορφύρᾳ, παρὰ
τὰς βαθμίδας θρόνου βασιλικοῦ, ἔζων ἀποκληροῖ ἐν
τῇ μικρᾷ πρωτεύουσῃ τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν προσ-
τάσιν τοῦ αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσιῶν καὶ
τὴν κηδεμονίαν τοῦ Κυβερνήτου. Ὁ δισχιλιέτης θρό-
νος τῶν πατέρων αὐτῶν εἶχεν ἐξελειφθῇ ἀπὸ τῆς ἀρ-
χῆς τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος ἐκ τοῦ γεωγρα-
φικοῦ χάρτου τῆς Ἀνατολῆς, ὅτε τὸ βασίλειον τῆς
Γεωργίας, εἰς ὃ ἐκεῖνοι ἐμέλλον νὰ διαπρέψωσιν ἡγε-
μονεύοντες, μετεβλήθη εἰς ἐπαρχίαν τῆς ἀπεράντου
τῶν Ῥώσων αὐτοκρατορίας.

Τοιούτων μεταβολῶν, ἀπείρων μάλιστα, ὑπῆρξε
γόνιμος ὁ αἰὼν καθ' ὃν ζῶμεν. Βασίλεια πᾶντα ἐ-
γένοντο ἄσημοι ἐπαρχίαι, καὶ ἐπαρχίαι ἄσημοι ἀνε-
γερθεῖσαι ἐγένοντο βασίλεια. Ἡ δὲ γονιμότης αὐτῇ,
ἀκμάζουσα καὶ ἐπιφάνουμένη καθ' ἑκάστην, δὲν θέ-
λει ἴσως ἐξασθενήσει πρὸ τοῦ τέλους αὐτοῦ τούτου
τοῦ αἰῶνος.

Ἡ Γεωργία, ἥς τιнос πολλάκις μνημονεύει ἡ ἱστο-
ρία τῶν Βυζαντινῶν, καλεῖται κατὰ τὴν δυτικὴν Ἀ-
σίαν μετὰ τῶν Καυκασίων καὶ τοῦ Εὐξείνου. Οἱ
κάτοικοι αὐτῆς, οἵτινες πρεσβεύουσι τὰ δόγματα τῆς
Ὁρθοδόξου ἐκκλησίας ἀπ' αὐτῆς σχεδὸν τῆς διαδό-
σεως τοῦ χριστιανισμοῦ κατὰ τὰς ἀνατολικὰς χώρας,
ἀξιοῦσι μεγαλαυχῶντες ὅτι κατὰγονται ἀπὸ Ἰάφθ
υἱοῦ τοῦ Νῶε. Τὸ καθ' ἡμᾶς δισταζομένον νὰ πιστεύ-
σωμεν τὴν ἀξίωσιν ταύτην, τὴν ὁποίαν δὲν ἐπιβε-
βαιῶι οὐδεμία ἱστορικὴ μαρτυρία, καθὼς δισταζομένον
νὰ πιστεύσωμεν ὅτι τὸ μνημεῖον τὸ ὁποῖον περικεῖται
ἡ ὀπισθεν εἰκὼν ἐκτίσθη ἐπ' αὐτοῦ τοῦ τύπου ὅπου
ἐτάφη ὁ πατὴρ τοῦ προπάτορος τῶν κατοίκων τῆς
Γεωργίας, ἐν Ναχσιβάνη τῆς Ἀρμενίας. Φαίνεται ὁ-
μως βέβαιον ὅτι ἡ φυλὴ ἡ ἐγκατασταθεῖσα τὸ πρῶ-
τον ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ ἦτο Σκυθικὴ.

Διάφοροι καὶ ποικίλλαι ὑπῆρξαν αἱ τύχαι τῆς Γε-
ωργίας. Κυβερνωμένη ὑπὸ ἡγεμόνων ἐντοπίων, ὑπέ-
πεσε πολλάκις εἰς ξένον ζυγόν, ποτὲ μὲν Περσικόν,
ποτὲ δὲ Ἀραβικόν, καὶ ἄλλοτε Μογγολικόν, καὶ
Ταταρικόν, καὶ Τουργικόν, χωρὶς ὅμως ν' ἀπαρνηθῇ
τὸν χριστιανισμόν εἰς ὃν οἱ κατακτηταὶ ἠγωνίσθησαν
νὰ ὑποκαταστήσωσι τὰ δόγματα τοῦ Κορανίου. Οἱ
αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου ἐδοήθησαν πολλάκις αὐ-
τὴν εἰς τὸ ν' ἀποδιώξῃ τοὺς ξένους δεσπότας, καὶ
πολλοὶ τῶν βασιλέων αὐτῆς διέπρεψαν ἐπὶ ἀνδρείᾳ,
καὶ φιλονομίᾳ, καὶ χρηστότητι. Εἰς μάλιστα ἐξ αὐ-
τῶν, Δαυὶδ ὁ Β', καθυποτάξας πολλοὺς λαοὺς Καυ-
κασίους, ἄλλους μὲν διὰ τῶν ὀπλῶν, ἄλλους δὲ διὰ
τῆς ἡπιότητος τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, ἐθεωρήθη ὡς ὁ
θεμελιωτὴς τῆς Γεωργίου μοναρχίας. Ἡ ἐγγόνη αὐ-
τοῦ Ταμάρη, περιώνυμος διὰ τε τὸ κάλλος καὶ τὰς
ἀρετάς, ἀναβᾶσα εἰς τὸν θρόνον, εἰσήξε τὸν πολιτι-
σμόν εἰς τὸν Καύκασον, ἰσχυρότατον ἄρρωγόν προσ-
λαβοῦσα τὴν ἠθικὴν τοῦ Εὐαγγελίου διδασκαλίαν.

Ἀποθανούσης ὁμοῦ αὐτῆς συναπέθανε καὶ ἡ δόξα καὶ
τὸ λαμπρὸν μέλλον τῆς Γεωργίας· διότι, σουλτάνος
τις γειτνιαζούσης ἐπικρατείας, συλλαβὼν ἔρωτα ἀκα-
τάσχετον πρὸς τὴν ὠραιότατην αὐτῆς θυγατέρα Ῥον-
ζαδάνην, καὶ μὴ κατορθώσας ν' ἀπολαύσῃ αὐτῆς εἰ-
ρηνικῶς, εἰσέβαλε πολλάκις ἐχθρικῶς εἰς τὸ βασί-
λειον, κατέβαλεν εἰς ἔδαφος τὰ ἀνεγερθέντα ὑπὸ τῆς
Ταμάρης οἰκοδομήματα, καὶ ἐδήλωσεν ἀνηλεῶς τὴν
χώραν.

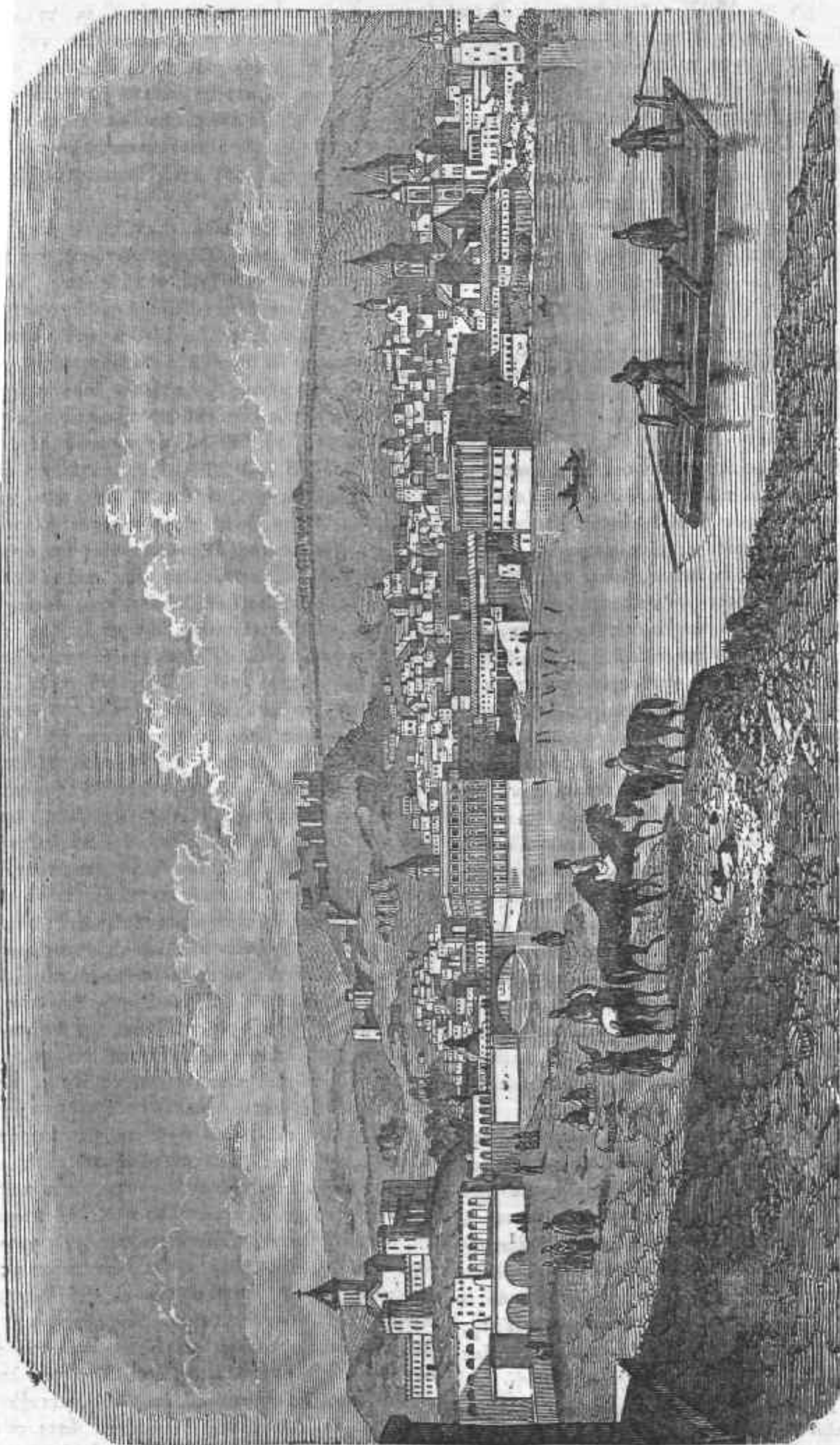
Ὀλίγα ἔτη πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπό-
λεως, δύο τῆς Γεωργίας βασιλεῖς, Γεώργιος καὶ Ἀλέ-
ξανδρος, ἀπεδιώξαν τοὺς κατακτητῆσαντας τὴν πατρίδα
αὐτῶν Τατάρους. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ τελευταῖος, διανεμίων
τὸ βασίλειον εἰς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, διεμέρισεν οὕτω
τὰς δυνάμεις τοῦ Κράτους, οἱ Τουργομάνοι καὶ ἄλλοι
βάρβαροι ἐπελθόντες ἀλλεπαλλήλως, καθυπέταξαν καὶ
ὑποτελεῖς κατέστησαν τοὺς βασιλίσκους ἐκεῖνους.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς 11^{ης} ἑκατονταετηρίδος οἱ ἡ-
γεμόνες τῆς Γεωργίας συνῆψαν τὸ πρῶτον συμμαχίαν
μετὰ τῶν Κζάρων τῆς Μοσκοβίας, μετὰ δὲ τὰ μέσα
τῆς 12^{ης}. ὁ τότε ἡγεμονεύων, καταβληθεὶς ὑπὸ τῶν
Τούρκων καὶ τῶν Περσῶν πρὸς οὓς ἐπάλασσε γενναίως,
κατέφυγεν εἰς Μόσχαν. Ἐκτοτε ἡ κυριότης τῆς ἀτυ-
χοῦς ἐκείνης χώρας περιήλθεν ἀλληλοδιαδόχως εἰς
ἀμφοτέρων τούτων τῶν ἐθνῶν τὰς χεῖρας· ἀλλὰ μετὰ
πολλὰς περιπετείας ὁ χριστιανικὸς θρόνος τῆς Γεωρ-
γίας ἀνηγέρθη ἐκ νέου, καὶ διετηρήθη, κυμαινόμενος
πάντοτε, ὑπὸ τὴν προστασίαν ἰδίως τῆς Ῥωσίας μέ-
χρι τοῦ 1807 ἔτους, ὅτε, ἡ μὲν βασιλεύουσα οἰκο-
γένεια, διαταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάν-
δρου νὰ μεταβῇ εἰς Πετρούπολιν, ἐτιμήθη δι' ἐπισή-
μων ἀξιωματῶν, ἡ δὲ Γεωργία, πλὴν δύο ἐπαρχιῶν
διατελουσῶν εἰσὲτι ὑπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν ἐξουσίαν,
μετεβλήθη εἰς ἐπαρχίαν Ῥωσικὴν.

Πρὸ τῆς μεταβολῆς ταύτης οἱ κάτοικοι τῆς Γεωρ-
γίας ἦσαν διηρημένοι εἰς τρεῖς κλάσεις· τὴν τῶν εὐ-
γενῶν, τῶν ἡγεμονοπαίδων καὶ τῶν χωρικῶν. Οἱ χω-
ρικοὶ ἦσαν δοῦλοι ὑποκείμενοι εἰς τὴν θέλησιν τῶν
κυρίων των· οἱ εὐγενεῖς ἀπέκτων τὸν τίτλον τοῦτον
ἀπὸ τῆς μεγαλοδωρίας τοῦ μονάρχου, καὶ οἱ ἡγεμονό-
παῖδες ἦσαν ἡ μέλη τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας ἡ ὁ-
πωςδῆποτα οἰκεῖοι αὐτῆς. Αἱ διακρίσεις αὗται, ὑπάρ-
χουσαι πρὸ ἀμνημονεύτων αἰώνων, σώζονται ἐτι καὶ
σήμερον. Ὁ μονάρχης ἦτο ἀπόλυτος, καὶ αὐτὸς μό-
νος ἐκέρυττε πόλεμον, ἐπραγματεύετο εἰρήνην καὶ
ὑπέγραφε συνθήκας. Ἡ δὲ δικαιοσύνη διενέμετο κατὰ
τοὺς Ἑλληνικοὺς νόμους τοῦ Βυζαντίου.

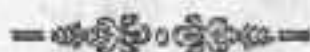
Ὁ χαρακτὴρ τῶν κατοίκων τῆς Γεωργίας εἶναι ὡς
ἐπὶ τὸ πολὺ πρῶτος, φιλήσυχος, φιλόξενος καὶ ἀφι-
λοπόλεμος. Ἀσπάζονται εἰς ἄκρον τὴν ἀνάπαυσιν,
τὰ συμπόσια, τὰς τρυφάς, καὶ ἀποστρέφονται τὸν ἐ-
νεργητικὸν βίον. Ἐξ ἐναντίας αἱ γυναῖκες αὐτῶν δια-
στελλονται ἐπὶ δραστηριότητι· ἡ φαντασία αὐτῶν εἴ-
ναι ζωηροτάτη, καὶ φλογερὰ πάθη καταναλίσκουσι
τὰς καρδίας των. Ἰδοὺ διὰ τί καταφρονοῦσι τοὺς ὁ-
μοφύλους ἀνδρας καὶ προκρίνουσι νὰ ζῶσι δοῦλοι εἰς
τὰ χαρέμια τῶν Τούρκων ἢ δέσπονται ἐν Γεωργίᾳ.
Τὸ κάλλος αὐτῶν εἶναι ἐξάίσιον, καὶ πολὺ ἀνώτε-

κάλλους τῶν γυναικῶν τῆς Κιρκασίας, τὸ ὅποιον τοσούτῳ ἐκθειάζεται ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων πε-
ν καὶ ιστοριογράφων.

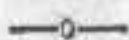

Τίφλις, πρωτεύουσα τῆς Γεωργίας.

Πρωτεύουσα τῆς Γεωργίας εἶναι ἡ Τίφλις, τὴν ὁποῖαν παριστάνει ἡ παρούσα εἰκὼν. Ὅλα τὰ χρονικά καὶ τὰ λοιπὰ ἐπιστημονικά ἀρχεῖα ἅτινα ὑπῆρχον ἐν αὐτῇ μέχρι τοῦ 1807, μεταφέρθησαν εἰς Πετρούπολιν. Περιεστρέφοντο δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς ἀντικείμενα ἀστρονομικά καὶ μαθηματικά εἰς ἃ ἐπέδιδον οἱ κάτοικοι τῆς Γεωργίας, τῆς ὁποίας ὁ πληθυσμὸς δὲν ὑπερβαίνει τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων τῆς ἀνεξαρτήτου Ἑλλάδος.

ΠΕΡΙ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΩΝ. (*)

Ἦδη κατὰ ἀρχαιοτάτους χρόνους οἱ ἄνθρωποι ἐνεκα τῆς γεωργίας καὶ τῶν λοιπῶν πολιτικῶν καὶ θρησκευτικῶν σχέσεων τῶν ἡσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ διακρίνωσι τὸν χρόνον εἰς μεγάλητερα καὶ μικρότερα τμήματα, οἷον εἰς ἐνιαυτοὺς, μῆνας κτλ. Ὡς πρὸς τὴν κατὰ μῆνας διαίρεσιν ὠδηγήθησαν ὑπὸ τῆς σελήνης, καθὼς καὶ εἰς τὴν κατ' ἐνιαυτοὺς διαίρεσιν ὑπ' αὐτῆς ταύτης καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ οὕτως ἐγεννήθησαν οἱ σεληνιακοὶ καὶ οἱ ἡλιακοὶ ἐνιαυτοί, οἱ ὁποῖοι κατ' ἀρχὰς βεβαίως ἦσαν πολὺ ἀτελεῖς, καὶ οὕτω διέμειναν ἐφ' ἱκανὸν, μέχρις οὗ ἀκολουθῶς δι' ἐπανειλημμένων παρατηρήσεων οὐ μόνον τὴν ἐνδεχομένην ἀκρίβειαν ἔλαβον, ἀλλὰ καὶ ὁ δρόμος τοῦ ἡλίου, ὡς καὶ ὁ τῆς σελήνης, ἐγνώσθη ἀκριβῶς καὶ διεκρίθη ἡ διαφορὰ τοῦ ἡλιακοῦ καὶ τοῦ σεληνιακοῦ ἐνιαυτοῦ. Κατὰ τοὺς νεωτάτους ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς ὁ ἡλιακὸς ἐνιαυτὸς σύγκειται κατὰ μέσον ὅρον ἀπὸ 165 ἡμέρας, 5 ὥρας, 48 πρῶτα, καὶ 51 δεύτερα λεπτά· ὁ δὲ σεληνιακὸς ἐνιαυτὸς ἀπὸ 354 ἡμέρας, 8 ὥρας, 48 πρῶτα λεπτά καὶ 36 δεύτερα, ὥστε ὁ ἡλιακὸς ἐνιαυτὸς εἶναι κατὰ 11 ἡμέρας μικρότερος τοῦ σεληνιακοῦ. Κυρίως σεληνιακοὺς ἐνιαυτοὺς ἔχουσι μέχρι τῆς σήμερον οἱ Ἀραβες, καὶ ἰδίως οἱ Μωαμεθανοὶ· Ταῦτα ὡς ἐν προοιμίῳ εἰπόντες, ἐρχόμεθα εἰς τὸ προκείμενον.

ὑπὸ τὴν λέξιν Ἡμερολόγιον (Καλανδάριον) ἐννοούμεν μέρος μὲν τὴν παρὰ τινι λαῷ εἰσηγημένην καθ' ὠρισμένους ἐνιαυτοὺς, μῆνας κτλ. διαίρεσιν τοῦ χρόνου, μέρος δὲ καὶ τὸν πῖνακα τῶν καθ' ἐκάστης ἡμερῶν, τὸν περικριτῶντα δηλαδὴ μὲ ποίας ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος συμπίπτουσιν αἱ ἡμέραι τῶν μηνῶν. Κατὰ τὴν πρώτην σημασίαν λέγομεν π. χ. τὸ ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον διαφέρει κατὰ 12 ἡμέρας ἀπὸ τοῦ Γρηγοριανῶν, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἐννοούμεν τὰ δι' ἐκά-

στον ἔτος ἐκδιδόμενα Ἡμερολόγια. Τὸ ὄνομα Καλανδάριον παράγεται ἀπὸ τὰς Καλάνδας (Calendae), λέξιν Ῥωμαϊκὴν, σημαίνουσαν τὴν πρώτην ἡμέραν ἐκάστου μηνός, καὶ ἐτυμολογουμένην ἐκ τοῦ καλεῖν· καθότι ὁ Ῥωμύλος ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῆς Ῥώμης, τοῦ ἵποίου τὸ ἡμερολόγιον κεῖται ὡς βάσις τοῦ ἡμετέρου, θελήσας νὰ ἀρχίζῃ ἐκαστος μὴν ἀπὸ τῆς νέας σελήνης, ἐκτίσεν ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου λόφου ἰδιαιτέρον οἶκημα (curia calabra), ἐν ᾧ παρατήρουν τὴν νέαν σελήνην, καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ μηνός ἐκπύττετο (ἐκαλεῖτο) ὑπὸ τινος ἱερέως.

Τὸ ἔτος τοῦ Ῥωμύλου διχρεῖτο εἰς δέκα μῆνας, ἐξ ὧν ὁ μὲν Μάρτιος, Μάιος, Κοϊντίλιος, καὶ Ὀκτώβριος εἶχον ἀνὰ 31 ἡμέρας, οἱ δὲ λοιποὶ, Ἀπρίλιος, Ἰούνιος, Σεξτίλιος, Σεπτέμβριος, Νοέμβριος καὶ Δεκέμβριος, ἀνὰ 30 ἡμέρας, ὥστε ὅλοι ὁμοῦ ἀποτελοῦν 304 ἡμέρας. Ὁ δὲ Νουμάς, ὁ διάδοχος αὐτοῦ, προσέθηκεν ἔτι δύο μῆνας, ἡ κατὰ τὸν Πλούταρχον (ἐν βίῳ Νουμά) τοὺς ἤδη ἐπὶ τοῦ προκατόχου αὐτοῦ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἀνωνόμως πεπρατεθειμένους δύο μῆνας, ἀπὸ 28, καὶ 22 ἡμέρας, μετέθηκεν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου. Τοῦτο ὁμῶς παραδέχονται ἄλλοι μόνον περὶ τοῦ Ἰανουαρίου, δι' ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ Φεβρουάριος ἔμεινεν ὡς τελευταῖος μὴν τοῦ ἔτους, καὶ πρῶτον κατὰ τὸ 549 π. Χ. ἀπὸ τοὺς δεκάρχας θελήσαντας νὰ παρεκταίνωσι τὴν διάρκειαν τῆς ὑπουργίας των, ἐτέθη ἀμέσως μετὰ τὸν Ἰανουάριον. Ὅπως δὴποτε καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, εἶναι βέβαιον ὅτι ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Νουμά τὸ ἔτος εἶχε δώδεκα μῆνας, καὶ συνέκειτο ἀπὸ 355 ἡμέρας, διηρημένας, ὥστε ὁ μὲν Μάρτιος, Μάιος, Κοϊντίλιος καὶ Ὀκτώβριος εἶχον ἀπὸ 31 ἡμέρας, ὁ δὲ Ἰανουάριος, Ἀπρίλιος, Ἰούνιος, Σεξτίλιος, Σεπτέμβριος, Νοέμβριος καὶ Δεκέμβριος ἀνὰ 29 ἡμέρας, καὶ ὁ Φεβρουάριος 28. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἔτος τοῦτο ἦταν μικρότερον μὲν τοῦ ἡλιακοῦ, μεγαλύτερον δὲ τοῦ σεληνιακοῦ, ἠναγκάσθησαν νὰ καταρύγωσιν εἰς ἐμβολίμους ἡμέρας, μέρος μὲν διὰ νὰ τακτοποιήσωσι τὸν σεληνιακὸν ἐνιαυτὸν, μέρος δὲ διὰ νὰ τὸν συμβιβάσωσι μετὰ τοῦ ἡλιακοῦ· ὅθεν ἀνὰ πᾶν δεύτερον ἔτος παρενέβαλλον μεταξὺ τῆς 23 καὶ 24 Φεβρουαρίου ἓνα μῆνα, ἐμβολίμον (mercedonius) ὀνομαζόμενον, ὅστις συνέκειτο ἀπὸ τόσας ἡμέρας καὶ ὥρας, καθ' ὅσας ὁ ἡλιακὸς ἐνιαυτὸς ὑπερτέρει τὸν σεληνιακόν, καὶ κατ' ἀρέσκειαν τοῦ Πάπα ποτὲ μὲν ἦτο μακρότερος, πότε δὲ βραχύτερος. Ἀλλ' αἱ αὐθαίρετοι αὗται προσθήκαι τοιαύτην ἐπροξένησαν σύγχυσιν, ὥστε κατὰ τὸ ἔτος 708 ἀπὸ π. Χ. ἦτοι τὸ 46 π. Χ., τὸ Ῥωμαϊκὸν ἔτος κατὰ 67 ἡμέρας ἀπελείπετο τῆς ὀρθῆς χρονολογίας. Ὅθεν ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, ἵνα δώσῃ πέρας εἰς τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην, προσεκάλεσεν εἰς τὴν Ῥώμην τὸν περίφημον Ἑλληνα ἀστρονόμον Σωσιγένην, καὶ ἐπέταψεν εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸν γραμματέα του Φλάβιον τὴν διόρθωσιν τοῦ ἡμερολογίου. Πρῶτον λοιπὸν προστεθήσαν εἰς τὸ τρέχον ἔτος 708, μεταξὺ τοῦ Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου 67 ἡμέραι, ὥστε τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἔτος συγχύσεως (Annus confusionis) ἐπι-

(*) Τὴν λέξιν Καλανδάριον ἤθελον προτιμήσει εἰς ταύτην τὴν περίστασιν, καθόσον μάλιστα ὁ συγγραφεὺς τὸ παράγει ἐκ τοῦ καλεῖν.